

אמן רנסנסי במאה ה-21

קשה להישאר אדיש לנוכח האינטימיות האין סופית שבין מוש קאשי היוצר להתמסרותו למהות הצבע והאור, בעבודת מכחולים שהיא באמת מעידן אחר

עוזי צור

21.02.2014

14:12

מוש קאשי, "רמץ חלומות", גלריה נגא, תל-אביב

ספומטו הוא הציפוף הרנסנסי של קווי המתאר לכדי ריכוך ואשליית נפח העוטפים את הציור לכלל שלמות אחת של נושא ורקע. ומוש קאשי הוא אמן רנסנסי במאה ה-21, המרומם את מעשה הציור לכדי עבודת קודש שבין היוצר לאלוהיו. לאדם אין בו מקום, ובמרחבי מעשה הציור קאשי משכלל ומרחיב את הספומטו לכדי יישות בפני עצמה, לעיקר.

בתערוכה הנוכחית מגיע הספומטו שלו לשיאים חדשים. לפנינו מסעות מדיטטיביים אל תוך הצבע ואל האור האצור בצבעים, אל אופן קרינתו, אופן השתחררותו מהחומר אל המופשט, האור שמעבר לרגש, כמו לעצמו, בקיום שמעבר לזמן האדם, האפסי – ספומטו של נצח נצחים. עם זאת, לעתים מחדיר אליו קאשי נגיעות קשות ויבשות יותר לכאורה, המשמשות כעצמות, כצלעות, כשלד חשוף לבשר האור הרך הזה. כגון בצמד ציורי סבך הענפים - שבהם כמו דוקר האמן בחודי האטדים את אישניהם המתרחבים עד אין סוף של נופי הספומטו.

קשה להישאר אדיש לנוכח האינטימיות האין סופית כמעט שבין קאשי היוצר לבין הבנתו והתמסרותו הנרצעת למהות הצבע ולסוד האור, בעבודת מכחולים ומברשות שהיא באמת מעידן אחר, איטי ועמוק לאין חקר. והניגוד הזה שבין האינטימי לאין סופי, ההתייחדות הבלתי אפשרית שביניהם, שקאשי הופך אותה לאפשרית - הם אולי סוד יצירתו.

בתערוכה נראים נופי עננים, נופי ביצות בראשית, נופי ים היולי, נופי חלום שיש בהם דיוק חלומי. קאשי אינו משתמש כלל בצבע השחור, וקרעי האופל הנימוחים או המתחדדים אל האור הם בסגול עמוק מאוד ולא שחור. בציורים "נוף צהוב", "נוף אפר מואר", ו"נוף אפר אפל" יכולים להמשיך זה את זה לכדי פנורמה מושלמת של 360 מעלות. אין קו אופק להיאחז בו, ואתה כצופה נותר תלוי בין שמים וארץ עד שנדמה שתחתונים היו לעליונים ועליונים לתחתונים.

מעניין לבחון מקרוב את המפגשים שבין החושך לאור בציורים שבהם הוא צומח כתרבויות מעבדה. לעתים נראה האור בדמות ערים עתיקות, על מגדלי הקתדרלות ותרני האוניות בנמלים, או דלתה של נהר על איי קני הסוף שלה. ב"נוף צהוב" מרהיב במיוחד הניגוד שבין בוהק הצהוב לכהות העננים הסגולים. אלה ציורים של מצבי-צבירה המסרבים להתייצב ונעים בין הנוזלי למוצק.

בציורים היפהפיים "ארץ לילה" נוסף אלמנט אחר, כשברקע הציורים הפנורמיים מופיע הלילה רך ומפתה. אך על פני החושך, כהד לשמים המוארים עדיין שמעל (והמעבר הלא מוחשי שביניהם), קאשי מעביר אבחה מהירה של אור, מגע קליגרפי, שלרגע אין זה ברור אם זו פעולת גריעה באפלה החושפת את האור שמתחת, או הצלפה מברשתית של צבע בהיר כאור על פני החושך.

הציורים "הר אפל מואר", "הר אפל", ו"הר" ממשיכים במידת מה את "ארץ לילה", כאשר האבחה הקליגרפית נהפכת מתנועה למהות של ממש, למעין שורת רכסי הרים עשויה ממשחות של יסוד בהיר על חושך. יש כאן בנייה מוקפדת של רכסים, עשויים נגיעות גדולות, בהירות ויבשות, ונגיעות זעירות של חושך, כך שנוצר הניגוד שבין מורכבות ההרים לבין האחידות השטוחה של השמים והאופל מחלחל לגיאולוגיה ההררית כעשן או ערפל. העז שבשלושת הציורים הוא "הר אפל מואר", שהוא ציור האורך הראשון של קאשי ובו אפשר למשש את מבנה ההרים ואת הרקיע החלק. אלו נופי בראשית עירומים, שבהם המופשט נוצק לתבניות של ממשות, ציורים המסמנים התפתחות ושינוי בגוף העשייה של קאשי, שבו דברים נוצרים במקביל.

גם הציורים "יער סגול" ו"סגול גדול" הם ציורי מופת. רואים בהם מסכים מסכים של סורגי ענפים עירומים, בדרגות שונות של התממשות, אלו מעל אלו, מצוירים באופן ערטילאי או חד ומדויק. יש שם עושר סגפני

שאפשר להתמסר לו עד בלי די. דווקא הציור המופיע על ההזמנה לתערוכה, "עץ האפר", הוא נקודה חלשה בתערוכה. יש בו משהו מפורש מדי, דימוי שלם.

כשמונים עבודות הובאו לקו ההתחלה של התערוכה, ומהם נבחרו הציורים הספורים המרכיבים אותה - כך שבבחירה אחרת זו היתה יכולה להיות תערוכה שונה לחלוטין (אגב, שמות הציורים בתערוכה מצוינים כולם באנגלית. התרגום הוא שלי).

*ארבעה יוצרים מתחומים שונים - מעין פרינץ, ימי ויסלר, רנן מוסינזון, נעמה יוריא - פשטו על הדירה שבה שוכנת "החללית", בבניין שבנה רכטר ברחוב הירקון בתל אביב בשנות השלושים ובדירה ששימשה את האדריכל שרון - והתערבו בחלליה מתוך תואם מפרה לטופוגרפיה, לאופיו של המקום המסוים הזה ולעברו הבורגני. זו התערבות לא טוטלית, כהתערבותו של עמיקם תורן באותה דירה לונדונית שפיסל מחדש את קירותיה ואת מאפייניה האדריכליים. אך יש בה משהו מתוגת הרטרו של חיים שחלפו והשאירו מאחור שרידים מיותרים.

זו התערבות האוצרת אשליה של חורבות, של חפצים פגומים במתכוון, עם קורטוב של הומור: ספה שנחתכה בפראות, כולל דפי העיתון עם מודעות האבל המונחים עליה והשטיח שמתחתיה, והעציץ התלוי שנגדם וחושף את שורשיו החיים, הטפט הפרחוני והתצרף הממוסגר שנחתכו באחת, וכן סנפירי הצוללן הרובצים ליד הספה המודבקת, שיח הקקטוס העקור המונח לפני פלקט ישן של קינג קונג, הרוגלך שהיו לג'וקים המגיחים מהתריס הישן, משקפי השמש והחשבונות לתשלום של הגיבורה הנעדרת, המונחים על השידה ליד מנורת הרטרו הקטועה. חלק מהנגיעות עדינות מאוד, פואטיות, כמעט לא מורגשות, כלימון הצהוב של בויס והראי הזעיר שמוקמו בגומחת האח החסרה.